

Borås kommun

Boras.kommun@boras.se

Rektorn vid Gånghesterskolan

Lena.sundbaum@boras.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Gånghesterskolan
i Borås kommun

Tillsyn i Gånghesterskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borås kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gånghesterskolan besöktes av Skolinspektionen den 11 januari 2013.

Fakta om skolan

Gånghesterskolan ligger i Dalsjöfors som är en del av område Öster i Borås kommun. Vid skolan finns 172 elever i förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan har en rektor och personalen vid skolan är indelade i tre arbetslag.

Skolan redovisar i den till Skolinspektionen insända verksamhetsredogörelsen elevernas kunskapsresultat i relation till kunskapskraven i läroplanen (Lgr 11) i samtliga ämnen i årskurs 6. Skolan har även en sammanställning av elevernas resultat vid de nationella ämnesproven läsåret 2011/12 i årskurs 3 i ämnena svenska och matematik och i årskurs 6 i ämnena svenska, engelska och matematik. Sammanställningen visar att samtliga elever nådde kravnivåerna vid de nationella ämnesproven i ämnena svenska och matematik i årskurs 3. I årskurs 6 nådde samtliga elever kravnivåerna vid de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik. En sammanställning av betygen i årskurs 6 höstterminen 2012 visar dock att 15 procent av eleverna inte klarade kunskapskraven för betyget E i ämnet matematik. Samtliga resultat saknar analyser och sammanställningar och redovisas inte i skolans kvalitetsarbete.

Helhetsbedömning

Gånghesterskolans systematiska kvalitetsarbete uppvisar brister och åtgärder behövs inom områden som har betydelse för elevernas kunskapsresultat. Tillsynen visar att skolan bedriver ett kvalitetsarbete på individ- och gruppnivå men att detta arbete inte är synligt på skolnivå och därmed inte ett underlag för ett systematiskt kvalitetsarbete. Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att detta ska ligga till grund för en resultatförståelse både vad gäller arbetet med och resultatet av kunskaper och normer och värden. Rektor saknar därmed ett underlag för att systematiskt och kontinuerligt kunna utveckla skolans arbete och resultat. Att synliggöra och utvärdera skolans samlade resultat är viktiga underlag så att skolan kan ompröva sina metoder för att ytterligare öka måloppfyllelsen.

Dokumentation och samtal med rektor visar att det vid skolan finns en gemensam syn på hur arbetet med normer och värden ska bedrivas. Likabehandlingsplan beskrivs detta arbete. Planen saknar dock en redogörelse för och en analys av vidtagna åtgärder utifrån föregående års kartläggning. Denna analys

är en viktig del av kvalitetsarbetet vid skolan och ett led i arbetet med att höja måluppfyllelsen vad gäller arbetet med normer och värden.

Det systematiska kvalitetsarbetet på skolnivå grundar sig bland annat på elevernas resultat på individnivå och dessa presenteras för eleven och elevens vårdnadshavare i skriftliga omdömen och i individuella utvecklingsplaner. De skriftliga planer och individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av innehåller inte en tydlig koppling till kunskapskraven i läroplanen. Därmed blir det svårt för eleven och dess vårdnadshavare att förstå hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås.kommun@boras.se att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 26 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen. Flertalet planer innehåller en uppräkningslista av vilka moment klassen och eleven arbetat med i de olika ämnena, dock saknas en koppling till elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i respektive ämne. En genomgång av de individuella utvecklingsplanerna visar vidare att planerna saknar en sammanfattning av de insatser som behövs för att elevens ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av utredningen framgår att skolan måste arbeta för att eleven ska få tydligt formulerade skriftliga omdömen om kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen som eleven läser. Dessutom ska eleven i den individuella utvecklingsplanen få en sammanfattande och framåtsyftande bild av hur eleven ska kunna nå kunskapskraven och i övrigt nå så långt som möjligt. Den individuella utvecklingsplanen beskriver istället vad eleven behöver arbeta med i de olika ämnen som eleven läser och tangerar därmed att bli ett åtgärdsprogram mer än en individuell utvecklingsplan.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor tar inte ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt läroplanen har rektor ansvar för skolans resultat och för att resultaten följs upp.

Enligt skollagen så ska det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Till Skolinspektionen insänd dokumentation och samtal med rektorn visar att skolan saknar en dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten i de ämnen i årskurs 3 där kunskapsresultat finns. Skolan har inte heller en dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6 i samtliga ämnen som eleven läser. Intervju med rektorn visar att resultaten finns på individ- och gruppnivå men inte sammanställda på skolnivå. Rektorn säger, och dokumentation från skolan visar, att det pågår ett

kvalitetsarbete vid skolan som består i planering, uppföljning och utveckling, men att den systematiska dokumentationen av detta arbete saknas på skolnivå. Skolan saknar även systematik vad gäller utvärdering och analys av arbetet mot kränkande behandling.

Av utredningen framgår att rektorn inte tar ansvar för att skolans resultat dokumenteras på skolnivå. För att kunna vidta åtgärder i syfte att höja måluppfyllelsen måste skolan ha identifierat och dokumenterat skolans utvecklingsområden. Skolinspektionens tillsyn visar dock att dokumentation av kunskapsresultaten finns på individ- och skolnivå. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 6 § skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Borås kommun en anmärkning.

Borås kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 26 april 2013.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolans plan mot kränkande behandling anger inte hur vidtagna åtgärder från förra årets plan har följts upp och analyserats.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska därvid se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Gånghesterskolan har en Likabehandlingsplan tillika plan mot kränkande behandling som gäller för läsåret 2012/13. Planen redogör för hur skolan arbetar för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Planen innehåller också en kartläggning av riskområden vid skolan och hur skolan tänker arbeta under det kommande året för att komma tillrätta med det som kartläggningen visat. För att detta arbete ska leda till konkreta insatser och komma eleverna till del ska det utvärderas i nästa års plan och vara synligt i kvalitetsarbetet vid skolan. En sådan utvärdering saknas i skolans Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. I den av Skolinspektionen utsända enkäten till bland annat elever i årskurs 5 framgår att eleverna känner sig trygga vid skolan. Av dokumentation från skolan och samtal med rektorn framgår att skolan har ett gemensamt, målinriktat arbete med normer och värden i syfte att motverka kränkande behandling av barn och elever. Skolan gör eleverna delaktiga i arbetet med att kartlägga platser och situationer vid skolan som kan innebära att elever utsätts för kränkande behandling.

Av utredningen framgår att det vid Gånghesterskolan finns ett målinriktat och gemensamt arbete med normer och värden. Resultatet av detta arbete presenteras i skolans Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Processen kring arbetet är tydligt men saknar en redogörelse för och analys av föregående års åtgärder. Om skolan inte utvärderar och analyserar sina åtgärder kan skolan inte heller veta om åtgärderna är de rätta för att kunna nå längre i arbetet med normer och värden. Med anledning av att processen kring samarbetet runt arbetet med normer och värden fungerar och att Likabehandlingsplanen till stor del motsvarar lagens krav på en sådan plan, ser Skolinspektionen överträddelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Lgr 11 2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och Värden

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Karin Widlund
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).